

[Oluf Johansen.]

saaledes med al Udstykning, at den gaar ud paa at skaffe et Arbejdsfelt og ikke at skabe Grundlag for Jordspekulation. Det er derfor naturligt, at man har Opmærksomheden henvendt paa at skabe en saadan Tilstand, at skiftende Tider inden for Landbrugserhvervet kan give sig Udtryk i skiftende Afgifter. Det er ogsaa det, hele Jordlovgivningen er gaaet ud paa, siden Jordlovene af 4. Oktober 1919 gjorde de skiftende Jordvurderinger til Grundlag for skiftende Rentebetalingsforhold. Man maa imidlertid erkende, at disse Love ikke viste sig fyldestgørende, fordi Udviklingen medførte, at de skiftende Forhold inden for dansk Landbrug ikke gav sig Udslag i Jordvurderingerne, i Jordpriserne, hvad man paa det givne Tidspunkt med fuld Ret maatte tro. Derfor var det naturligt, at man tog Spørgsmaalet op om at skabe et bredere Grundlag for en konjunkturbestemt Rente for Statshusmændene. Dette fandt Udtryk i Loven af 25. Marts 1933, der benyttede Priserne paa Smør, Flæsk og Byg som Beregningsgrundlag.

Tanken om den konjunkturbestemte Afgift i denne Lov var efter min Opfattelse rigtig, men Beregningsgrundlaget blev forkert, og det ikke mindst, fordi vi kom ind i Tider, da en Regulering af saavel Priserne som Produktionsmængden inden for dansk Landbrug blev nødvendig. Den frie Produktion og den frie Afsætning, som fandtes, dengang Loven gennemførtes, eksisterer ikke i Dag, og det har slaaet Grundlaget for Loven bort. Navnlig har Kornpriserens Indfyldelse paa Rentebetalingen medvirket hertil. Det er nu engang saaledes, at høje Priser paa Landbrugets Produkter ikke afgjort sikrer en høj Forrentningsprocent, og dette gælder særlig for Kornpriserens Vedkommende, naar Talen er om det mindre Landbrug, der i høj Grad er kornkøbende. Det var altsaa navnlig Kornet som Beregningsgrundlag, der slog de Beregninger og Forudsætninger over Ende, som opstilledes i Loven af 1933. Og Følgen er blevet, for at tage den yderste Konsekvens, at hvis man her i Landet et Aar faar en daarlig Høst med høje Sædpriser, skal Statshusmændene ikke alene købe deres Foderstoffer til højere Priser, men tillige betale mere i Rente. Man kan saaledes sige, at Kornet er det, som i særlig Grad har bidraget til at gøre Loven af 1933 uheldig. Der er nu i det foreliggende Lovforslag opstillet et andet Grundlag, som jeg fuldt ud kan tiltræde, og som jeg for saa vidt

stiller større Forventninger til end det ærede 10de Medlem for 2den Kreds (Lange) og det ærede 7de Medlem for 6te Kreds (Gisselbæk).

Jeg ønsker til Slutning at udtale Haabet om, at denne Lov i Praktis vil skabe et godt Grundlag for Statshusmændenes Vilkaar. Naar det ærede 1ste tingvalgte Medlem (Jensen-Aale) brugte Udtrykket at skabe en unaturlig Prisstigning, tænker jeg mig, at det ærede Medlem har tænkt paa Statshusene. Det er et Spørgsmaal, som man maa have Opmærksomheden henvendt paa ved Afstaaelsen af Statshusmandsbrug. Det viste sig, da vi havde faaet Loven af 1933, at de Statshusmænd, som kom ind under denne Lovs Vilkaar, og som afstod deres Ejendom, havde Mulighed for en Prisstigningsgevinst, og hvis dette Lovforslag rummer lignende Muligheder, vil jeg haabe, at man ude omkring i Amtskommissionerne vil have Opmærksomheden henvendt derpaa. Som jeg tidligere har sagt, gælder det om at skabe et godt og solidt Grundlag for den Landbruger, der skal arbejde med sit Brug, og ikke et Grundlag for den, der vil drive Spekulation og ønsker at sælge sit Brug.

Med disse Ord skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag til Vedtagelse.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Bording): Jeg takker samtlige Ordførere for den velvillige Modtagelse, de har givet begge de foreliggende Lovforslag.

Det ærede 10de Medlem for 2den Kreds (Lange) rettede et Spørgsmaal til mig angaaende Lovforslaget om Statshusmænds Rentebetaling, idet han spurgte, om det ikke var at forstaa saaledes, at man efter Lovens Vedtagelse kun kan vælge at gaa fra fast Rente eller fra konjunkturbestemt Rente efter Kapitelstakst over til den nye Ordning med Rentebetaling efter Forrentningsprocenten. Det er rigtigt, at det er paa den Maade, man kan vælge, man kan ikke vælge at gaa tilbage fra den konjunkturbestemte Rente til den faste Rente. Hvis man gav en saadan Mulighed, vilde der deri ligge en Opfordring til Spekulation, idet Husmændene maaske kunde ønske at faa konjunkturbestemt Rente i Aar med Udsigt til daarlige Tider og at gaa over til fast Rente, naar der var Udsigt til gode Tider. Det er selvfølgelig ikke Meningen, at man ved denne Lov vil opfordre til Spekulation, tværtimod, det er Meningen, at de paagældende, som maa anses for at være daarligt